

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ... 240 Lei,
 Fél évre ... 120 Lei,
 Egy negyed évre ... 60 Lei,
 Egy hónapra ... 30 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és Csanádi Együttműködés
 utak palotájában.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Boulevardul Regele Ferdinand I.
 (József főherceg-ut) 22. szám.
 TELEFON-SZÁM 161.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Péntek, szeptember 8.

FŐBB KOZLEMENYEK:

NEMZETKÖZI SEGÉLY
 AUSZTRIAKAK
 MULASZTAS VADJA
 A NÉPSZÖVETSÉG ELLEN.
 A POLGÁRMESTER MEGALLAP-
 TOTTA A LISZTÁRAKAT,
 AZ UJ SZINHÁZ TERVE.
 AZ ACSEV. UJ TARIFAJA.
 MALARIA AZ EGÉSZ KÖRÖS
 MENTÉN.
 POZSONYI TAPASZTALATAIM.
 A MAOYAR NEMZETGYÖLES
 VIHAROS NAPJA.
 PÁLYANYERTES ARADI IRÓK.

A személyes szabadság védelme.

Naponta hangzanak el panaszok a csendőrség brutalitásai ellen, míg a panaszok legnagyobb része nem is hangzik el, hanem a zsebben tartott ökölbe szorul, miután csak a bátrabbak mernek hangos szóval panaszkodni. A vidék sok helyén valószínűleg basáskodnak a csendőrség egyes közegei. Jellemző esetről számol be ép az Aradi Közlöny tegnapi száma, a mikor a pankotai csendőrség erőhatalommal akart beleavatkozni két magánfél teljesen magánjogi ügyébe, amely a legrosszabb esetben is a polgári bíróság elé tartozik. Sok esetben maga a közönség az oka, hogy a felsőbb hatóságok nem vetnek véget az ilyen hatalmi túlkapásoknak és erőszakoskodá-

soknak, mivel a közönség némán tűri el azokat és nem fordul a csendőrséggel szemben jogorvoslatért az illetékes hatóságokhoz. Hogy mennyire nem folynak ezek a türethetetlen basáskodások a legfelsőbb fórumok jóváhagyásával, arra bizonyosság az az augusztus 26-án 25.957 sz. a. kefél miniszteri rendelet, mely szó szerint így hangzik:

„A nyilvánosság előtt mind több hang hallatszik, hogy egyes rendőri és csendőri közegek a törvények és polgárok szabadsága ellen vétének. Testi fenyítéket és börtönzést nem ismer a törvény, ellenkezésképpen ezek meg vannak tiltva és a törvény büntetéssel sújtja azokat, akik ilyen büntetéseket alkalmaznak. A polgárok személyes szabadságát az alkotmány garantálja. A hatóságok pedig első sorban kötelesek az alkotmányt és a törvényt tisztelni. És ha a saját szakállukra és a saját elhatározásukból bármilyen körülmények között polgárokat megvernek, megbotránkoztatnak és azokkal szemben erőszakoskodnak, nyilvánvalóan a törvény és alkotmány ellen vétének.”

Ez világos beszéd és egy kulturált állam miniszteréhez és népéhez illő. Ebből megtudhatja mindenki, hogy mindannyian a törvény és az alkotmány védelme alatt állunk és hogy senkinek kötelessége bárholonnan jövő brutalitások

kat eltűrni. Csak a közönségen múlik, hogy minden tekintetben a törvény és az alkotmány és az azokon örökös hatóságok védelme alá helyezze magát. Hogy Arad vármegye és Arad város hatóságaihoz mindenki bátran fordulhat jogorvoslatért, arról meg vagyunk

győződve. Bizonyára a pankotai eset sem marad büntetlen. A fő, hogy mindenki, akit jogtalan sérelem ér, panaszával az illetékes hatósághoz forduljon s akkor vége szakad egyesek türethetetlen basáskodásának is. Garancia erre az idézett miniszteri rendelet.

Uj lakástörvény helyett építési törvény.

(A nemzeti párt ülése.)

BUCURESTI. Egyes lapok arról adnak hírt, hogy az Igazságügy miniszteriumban új lakbérleti törvényjavaslatot dolgoznak ki. A Lupia munkatársa megkérdezte Florescu igazságügyminisztert, hogy mi igaz ezekből a hírekből. Florescu miniszter a következőket mondotta:

— Az új parlament ülészakában semmiféle olyan új törvényjavaslatot nem terjesztünk be, amely a lakbérlet ügyére vonatkoznék. Sőt semmiféle bizottság nem dolgozik egy oly törvényjavaslattervezeten, amely a lakók és háztulajdonosok között most fennálló viszonyt kívánja újból szabályozni. Azok a lapok, amelyek erről a kérdéssel írtak, úgy látszik, összetévesztették az egész ügyet az építkezéssel szülő törvényjavaslattal, amelyet a munkügyi miniszterium készített elő. Csakán egy kis törvényesszakasz ez, amit a kormány a lakástörvényvel kapcsolat-

ban a parlament elé terjeszt, ez pedig azt tartalmazza, hogy a jelenlegi lakástörvény érvénye két esztendőre meghosszabbítandó. Bár mint is határozzon a parlament e törvény érvényben hagyása felett, én mindenestre alávetem magam a törvényhozó testület akaratának. (Rador.)

CLUJ. Az erdélyi nemzeti párt végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, amelyet ma folytattak. A nemzeti párt ismertebb tagjai közül a következők vettek részt az értekezleten: Maniu Gyula, Goldis László, Lázár Aurél, Pop-Csicsó István, Vidá Aurél és Miksa Romulus. Az ülésen a politikai helyzetet és az ezzel összefüggő kérdéseket tárgyalták meg. Az értekezleten Maniu Gyula hosszabb beszámolót tartott eddigi tárgyalásairól, különösen nagy vonásokban emlékeztetett meg szombati tanácskozásairól. (Rador.)

LAKODALOM a félegyházi tanyán.

Kisgazda uram férjhez adta a leányát. Nagy dolog ez, meg kell innepelnünk amugy magyarosan, lehetné határra szóló lakodalommal. Kisgazda uram, akinek 110 hold földje van a félegyházi tanyákon, 230 vendéget invitált a ritka alkalomra, köztük a város notabilitásait s mert az örömapa a régivágású függetlenségiek közül való, hát a zsidóhitteli felebarátait is fiskálist, doktort, iparost, kereskedőt. Történetesen Félegyházán időztem s egyik barátom ezt mondta:

— Ha valami rendkívülit akarsz látni, — gyere ki velem korán az ... tanyára. Harmadik napja áll már a lakodalom egy kisgazda tanyáján.

Kocsira ülünk. Egy órai becsültes rázkódások után megérkezünk Andrási gazda portájára. A

tanyaház előtt, jegenyefák és akácok között hatalmas asztalok, rajtuk a több mint negyvennyolc órája dülő lakmározás nyomaival és maradékaival. Körökörül mótázó, táncoló, kódogáló magyarok, urak és parasztok vegyesen, a cigány vesztéssel húzza, egyszerre csak elfeledésül minden, az érkezőket fogadják. Cifra közönlődés, ölegetések, tüssz, ivás. Egy jószámul maradt városi ember mellesz lepszem.

— Hogy né van itt! ... — kezdte mesélni. Harmadik napja tart a lakodalom. Eleinte kétszáz-háromszáz voltunk vendégek, most már meg vagyunk fogyatkozva. Nézzem csak körül, né van itt az asztalon. Mindenféle háziállat karsa, kalács, sütemény, csokoládé, cukorkák, sör, bor, pálinka, likőr. Tíz hektóliter bort fogyasztott eddig a társaság. — Turnusokban isznak, esznek és alusznak a varrógék. Ha az egyik társaság kódogál,

munkába áll a másik. Nincs pihenő. A cigányok is főlváltva dolgoznak. Ha az egyik banda kódogál, a szakmakazlakok alá megy, aludni és a másik banda húzza rogyástig. Egy kis szatellitkét csináltam. Hat óráig, tíz óráig, ötven libát, hatvan pár csirkét mutatott be áldozatul a házigazda a fiatal pár szobréni oktatás. De ne feledkezünk meg az öt kocsi kalácsról sem. Öt szekérra való vajás kalácsot sütöttek. Nézzem csak, a kódogó gazdának benne.

— És a fiatal pár? — kérdezem.

— Azok már az első éjszaka eltűntek. Azóta folyton csak róluk szól a móta. Éjszaka is ég a villany, egészen hajnalig, mert gazd uram 25.000 koronát adott a városi villanytelepnek, hogy az éjtéli zárócs után is világítson nekik.

Körülhúzzák ... Egy cigányasszony kint áll. Az ura, a brácsa, kint a kódogó a bonospor...

— Még csak aza hiányzik — szól rá ingerülten — hogy té is léidd magád. Hát akkor ki visel hazza ezt a sok jó elemőzslát? ... Tákárodj innét tisztint, ostán pákkold be amit léts!

A cigányasszony elődalog, zsákot kerit elő és kezd büzzön belegyömőszől a maradék-tyukot, kalácsot, sertéskarajt, süteményt, csokoládét ... Vagy egy hónapra való!

Odaül melém a tanyásgazda. Hamarosan a nagypolitikára tereledők a beszélgetés. Egyszerre haragosan csap az asztalra:

— Hová gondol a Kállay miniszter ur? A kisgazda-osztály nem tudja elviseini az új terheket ... Roskadozunk, kéröm ... Mi tülünk nem köbet mánu többet követőlni ...

Olyan meggyőződéssel mondta, hogy nem merem ellentmondani. Vendégek nem léte...

Mulasztás vádja

a népszövetség ellen

GENF. A népszövetség teljesülésén lord Robert Cecil a németek és oroszok felvételét sürgette, ami mérhetetlen előnyt jelentene egész Európa konszolidációjára. Megemlítette a görög-török háborút és azt kérdezte, miért mulasztotta el a népszövetség a legjobb alkalmat az intervencióra? Mulasztással vádolta a népszövetséget Oroszországgal szemben is, mert a múlt évben oly kevés intézkedést tett az orosz éhínség megakadályozására. Reméli, hogy a leszerelés kérdésében a hatalmak megszűrik azokat a tanácsokat, amelyeket a népszövetség adott. Sajnos a sokat sürgett erkölcsi leszerelés még nem fejeződött be, pedig ez az oka minden gazdasági bajnak is. A beszédet viharos tapsal fogadták.

Kétmillió lopás a Ritz-szállóban.

BUDAPEST. A Ritz-szállóban az utóbbi időben számos lopás fordult elő. Különösen a szállóban lakó külföldi vendégek podgyászai-ból tűntek el értékes holmik, selyemingek, pijamak, sőt egymásik vendég szekrényéből értékes valuták is. A szálló igazgatója följelentést tett a főkapitányságon, mire a Hámos-detektív-csoport megkezdte a nyomozást.

Eleinte semmiféle határozott nyomra nem tudtak akadni. A lopások azonban folyamatosan megismétlődtek. Végre az egyik detektív megtudta, hogy a szálló egyik szolgálója költséző életmódot folytat, értékes selyem alsóruhákat visel. Ezen a nyomon haladva az után megtudta a rendőrség, hogy a szálló egyik szolgálója, Bacsó János a tőzsdén is játszik, holott jóvedelméből erre nem tevé. Bacsót előállították a főkapitányságra. Hosszas tagadás után bevallotta, hogy ő követte el a lopásokat.

Kihallgatása során elmondta azt is, hogy igen sok külföldi vendég egyáltalán nem adott borraivalót, így tévesek azok a híresztelések, mintha az ántánmissziók közelében tartózkodó szolgálóknak nagy szerűen kereshetne. Bacsó szerint a külföldiek nem igen adtak borraivalót és így ők elestek ettől a keresettől. Ez érte meg benne a lopás gondolatát. Azt hangoztatta kihallgatása alkalmával, hogy csakis „ellenséges alattvalók től” lopott, mert azt gondolta, hogy ez nem büntetendő cselekmény.

A rendőrség természetesen nem fogadta el ezt a furcsa védekezést és Bacsót őrizetbe helyezte. Még ma döntenek letartóztatása ügyében. Megállapították a nyomozás során azt is, hogy a kár körülbelül kétmillió korona.

Pozsonyi tapasztalatok.

(Ipari és élelmi cikkek árai. — Magyaránnyu építkezések.)

Közismert dolog, hogy a magas valutájú országok, éppen valutájuk magassága miatt, ép úgy szenvednek gazdaságilag mint az alacsony valutájúak, miután ez utóbbiak képtelenek az előbbieknél vásárolni. Nem mese, amit az Aradi Közlöny a csehszlovák ipar pusztulásáról már több ízben írt. Alkalmam volt ugyanis meggyőződni róla, hogy Csehországban, de különösképpen Szlovénországban úgy az ipar, mint a kereskedelem a szó legszorosabb értelmében pang. A gyárak egymás után kénytelenek üzemeiket beszüntetni, mivel termékeiket a cseh korona magas árfolyama miatt képtelenek elhelyezni, ami a munkanélküliek számát roppant megnövelte. Ezek után *talról talura járnak — koldulni*. Ép oly kétségbeejtő a kisipar helyzete, mely, ha hamarosan nem javul, a kisiparosok is kénytelenek lesznek az ollót, a kalapácsot stb.-t mihamar fölcsereálni a koldusbottal. Jellemző, hogy a kereskedelemügyi miniszter a neki panaszoktól iparosság előtt azzal mentegetőzött, hogy a valuta javulásának *nem az állam az oka*. A legkétségbeejtőbb az, hogy semmi remény sincs arra, hogy rövidesen javulás áll be a helyzetben. Hogy a mindennapi kenyérgondokkal küzdők — és ezek közé sorolhatjuk a tisztviselőket is —, nem tudják az alábbi árakat megfizetni, azt talán nem kell külön hangsúlyoznom. Ime itt egy pár szemelvény:

Cipőárak: a női félcipő ára 130, 160, 240, 260 cseh korona. a magar sak megfelelően drágábbak; a férfi cipő párja 130, 180, 250, lakkcipő 310 cs. korona. A selyem métere 200—650-ig. A középminőségű zsebkendő tucatja: 120, nyakkendő (önköttő) 25—55-ig. Férfiing: 70—86 cseh korona. — Az élelmi cikkek közül a marhahus kilója 18—20, borjúhús 20—30, sertéshús 24, hárj 26, szalonna 24 cseh korona kilója, a tej literje 3.60, a vaj kilója 32—48, a kenyér kilója 3, a cukor 7.50—7.80, az asztali bor literje 12—18 cseh korona. A szőlő 8—10, alma 4, őszibarack 14, a sárga dimye 6 cseh korona kilogrammonként. A tojás ára 80 fillér darabonként. A fa métermázsája 34—38, a széné pedig 65 cseh korona. A mi valutánkban kifejezve ezeket az árakat mind meg kell szorozni legalább 4-el. Így aztán érthető, hogy míg Pozsonyban egy egyszerű két személyes ebédért 55 szokolit fizettem, addig Budapestten 10 szokol árából nemcsak hogy jól megebédeltünk ketten, hanem még egy feketére és egy fogváltóra is tellett, sőt még két villamosjegy ára (2×15 magyar korona) is abból került ki.

Amit Pozsonytól Arad megírogylhet, az az a *nagyaránnyu épít-*

kezés, amely ott folyik. Itt is, ott is építik a nagyobb bér- és a kisebb családi házakat. A háború befejezése után már *valósággal új villanegyedek keletkeztek*. Ugyancsak a háború után csinálták meg óriási technikai nehézségek legyőzése után a hegyi vízvezeték is, úgy hogy a legmagasabban fekvő villák is abba vannak bekapcsolva. Nagy azoknak a lakóházaknak a száma is, amelyekre élelmes építési vállalkozók a *maguk költségén új emeletet húznak*, minek fejében 10 évig ők szedhetik az ujonnan épített emelet lakásainak a lakbé-

rét, 10 év után ezek aztán az illető háztulajdonos korlátlan tulajdonába mennek át. Az építőipar jóformán az egyetlen, mely Csehszlovákiában nem stagnál, amit a következő hivatalos kimutatás is bizonyít. E szerint Csehszlovákiában 1921-ben 896 bérház épült 10.563 lakással és 5731 családi ház 6763 lakással, vagyis összesen 6627 ház 17.331 lakással 1.469.000.000 cseh korona költséggel. Miért nem lehetne ezt megcsinálni Aradon is, mikor a főntebb fölsorolt ipari és élelmi cikkek áraiból kitetszőleg Pozsonyban és egész Szlovénországban a megélhetési viszonyok jóval rosszabbak mint minálunk? s. j.

Akit halálra ítélték a vörösök.

(Beszélgetés Avercsenkó orosz íróval.)

— Az Aradi Közlöny pozsonyi levelezőjétől. —

Avercsenkó Arkadje, a világhírű orosz humorista író jelenleg szlovénországi körúton van. Az orosz őshumornak ez a kiváló mestere Kassára is el fog látogatni. Első állomása Pozsony. Mintegy 38—40 év körüli kövér cvikkeres, bértvált arcu ember. Nyugodt jószág derűje sugárzik arcáról, amely állandóan mosolyra fakad. Németül nem beszél, csak orosz tolmács útján beszélünk vele.

— Az orosz kommunizmus kitérőse előtt Pétervárott éltem — mondotta — ahol a Szatirikon című humoros lapnak voltam a szerkesztője és kiadója. Még a kommun alatt is fentállott egy ideig, természetesen kegyetlen gumnyal ostromoztam benne a vörös uralmat. Ezért menekülnöm kellett, mert a vörösök halálra kerestek. Konstaninápolyban olvastam egy orosz újságban, hogy az oroszok engem úgy ítélték halálra, hogy ha megfognak, minden nap *kitépnek egy darabot a hasomból, amit koteletenek fognak megsütni*... Hát erre a dicsőségre éppen nem pályáztam — mondta mosolyogva Avercsenkó — és inkább otthagytam sok más honfitársammal együtt szép hazámat.

— Mit gondol, hosszú életű lesz még az orosz kommun?

— Véleményem az, hogy nem. Lassan-lassan önmagától, külső befolyástól menten meg fog szűnni, mert be kell látnia az orosz népnek végre, hogy becsapták, elárulták és hulláin most varjak kárognak.

— Ismeri a művész úr a magyarokat? — tettük fel a kérdést.

— A békében csak kétféle magyart ismertem. Az egyik, amelyik egérfogókkal házalt Oroszországban (ez valószínűleg nem is magyar volt. A szerk.) A másik a pezsgőző magyar mágnás volt — no és a vengerkákat, igen, azokat is ismertem. Az Andrássy nővéreket Pétervárott. Szépen énekeltek, táncoltak... Igen jól emlékszem rájuk.

— A magyar költők és írók közül kiket ismer?

— Nagyon jól ismerem az önök nagy *Petőfi*-jét, persze fordításból és az írók közül *Molnár* Ferencet. Szegény megboldogult Andrejevvel nagyon sokat beszélünk a magyarokról, különösen Petőfiről és Molnárról. Szeretem a magyarokat, mert sok rokonnas van bennük az oroszokhoz.

Elmondta még Avercsenkó, hogy Oroszországból *Tseffi* neves orosz író is akkor szökött meg, amikor ő. Bejárta Törökországot, Bulgáriát, Jugoszláviát és most Csehszlovákiában rendez turnét. Amiket ír, azokat a vele lévő színésztrupp adja elő. Műveit szlovákra, angolra, franciára és németre is lefordították, most pedig magyarra fogja lefordítani egy magyar író.

Az utlevélszerzés megkönnyítése.

(A rendőrség újból átveszi a kérvényeket.)

Popescu Haralamb az aradi sziguranca főnöke az utlevélszerzés megkönnyítése céljából a napokban egy rendeletet bocsájt ki, amely megrövidíti az utlevélszerzés idejét. Eddig ugyanis az utlevél kérvényező a rendőrségre adták be kérvényüket iktatás céljából, a honnan hivatalosan küldték át a sziguranca. Ez a művelet — kérvények nagy tömegére való tekintettel — néha hetekig tartott, a míg a kérvények ismét visszakerültek a rendőrségre. A sziguranca főnök fontos újítása az lesz, hogy ezentúl a félel személyesen viszik a kérvényüket a sziguranca, ahol azonnal láttamozzák és mindjárt visszavihetik a rendőrségre. Az aradi államrendőrség utlevélszerzője a mai naptól ismét elfogad kérvényeket.

— Öngyilkos szociálista vezér. Zürich. Marcel Sembat francia szociálista vezér, volt francia munkügyi miniszter Svájcban meghalt. A felesége halálós ágyánál lett öngyilkos.

Hogy áll a leu?

Szeptember 7-én fizettek 100 lelért:

Párisban <sup>Bencsereit je
lentés szerint</sup> 9-15 frankot
<sup>Bencsereit je
lentés szerint</sup> 9-20 frankot

Budapesten 1800 koronát

Berlinben 955 márkát

Bécsben 56500 koronát

Brüsszelben 10-85 frankot

Belgrádban 72-50 dinárt

A csendőrök szerepe Pancotán.

Az Aradi Közlöny mai számában „Egy aradi ügyvéd járandósága” cím alatt foglalkoztunk azzal, hogy Baltean Fag aradi ügyvéd csendőrök közvetítésével akarta behajtani követelését Burza Bernát pankotai földbirtokostól. Az ügyvéd erőszakos eljárását ma bejelentették az aradi ügyvédi kamarának, amely legközelebb tárgyalás alá veszi a bejelentést. A csendőrök szerepének tisztázása végett ma a vármegyei prefektúra felhívta Anghelina József siriai (világosi) főszolgabíró, hogy indítsa meg a vizsgálatot, nem történt-e a csendőrség részéről hatásköri túllépés és a vizsgálat eredményéről a legrovidebb időn belül tegyen jelentést a prefekturára. A közönség figyelmét pedig fel kell hívni arra, hogy mindennemű panasz, amely egyes csendőrökégek indokolatlan eljárása okoz, a főszolgabíróságok útján bármikor bejelenthető a prefekturához, amely hivatalosan intézkedik a közönség érdekeinek megvédelése iránt.

Shimmy után keringő.

Newyorkból jelentik, hogy a táncitanítók ott világkongresszust tartottak, melyen élesen kifakadtak a divatos táncok ellen. A szónokok sorra hangoztatták, hogy a jazz, shimmy s más ezekhez hasonló táncok eldurvították az erkölcsöket és mélyen lealacsonyították a társadalmi érintkezés formáit. Minthogy ezek az alantas táncok Amerikából indultak ki, illő, hogy ugyanottan induljon ki a jobbítás folyamata is. Elhatározták, hogy visszatérnek a keringőhöz, vagy a keringő változataihoz.

— Már csak azért is divatosabbá kell válni a keringőnek. — mondotta a határozati javaslat megokolása, — mert a női ruha is alaposan megváltozott. Addig, míg a rövid és szűk szoknya volt divatos, a jazz és a shimmy táncosa elé semmi akadály nem gördült. Ezeket a táncokat voltaképpen csakis olyan szoknyában lehet táncolni, amely a lábszárakat szabadon hagyja. Minthogy most már ismét a hosszú szoknya divatos, ebben jazzt, vagy shimmyt nem lehet táncolni. A hosszú szoknya és a keringő viszont harmonikusan összeillenek.

Többen hevesen kifakadtak a bakfisok ellen. A fiatal lányok utóbbi időben valósággal elárasztották a tánchelyiségeket és szer telenségükkel meg szabados mozdulataikkal elrontották a komolyabb nőket is. A táncitanítók elhatározták, hogy a „zöld ifjúságot” lehetőleg távol tartják helyiségeiktől.

A polgármester megállapította a lisztárakat

(Kétféle lisztet szabad örölni.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az ipari és kereskedelmi miniszterium liszt- és buzaellenőrzőhivatalától megérkezett a város polgármesteri hivatalához a lisztárakat meghatározó rendelet. Dr. Robu János főpolgármester a rendeletre vonatkozólag a következőket jelentette ki az Aradi Közlöny munkatársának:

— A helybeli malmoknál tartott szemle alkalmával megállapítottam, hogy a műmalmotulajdosok nem alkalmazkodnak az ipari és kereskedelmi miniszteriumnak 1922. évi augusztus 17-én kelt, a lisztőrésre vonatkozó rendelethez. Ennek következtében szigorúan intézkedtem, hogy alkalmazkodjanak a fenti rendelethez, a mely szerint a lisztőrés csak a következő százalékokban szabad:

fehérliszt 25 százalék, barnaliszt 50 százalék és korpá 25 százalék. A liszt és buzaellenőrző hivatal megengedte, hogy a lisztet a következő áron árusítsák: 25 százalékos fehérliszt 5 lei 50 bani, 30 százalékos barnaliszt 3 lei 30 bani és 23 százalékos korpá 2 lei 50 bani kilogrammonként. Ezek az árak ab a helybeli malmoknál értendők. A rendelettel kapott felhatalmazás alapján a helyi körülmények figyelembevételével a detail-lisztárakat a következőképen állapítom meg: 25 százalékos fehérliszt 6 lei 5 bani, 30 százalékos barnaliszt 3 lei 63 bani és 23 százalékos korpá 2 lei 75 bani kilogrammonként. — Ezek az árak a mai napon lépnek életbe és a mai naptól kezdve senkinek sem áll jogában magasabb áron lisztet venni vagy eladni.

Malária az egész Körösmentén.

(Moszkítók terjesztik a betegséget.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a megyei orvosi hivatal jelentést kapott Gurahonc községből, hogy a közelben levő halastó partján elterjedt moszkítószunygok nagyszámu maláriás megbetegedést okoztak az utóbbi időben. Dr. Bradean Athanasz megyei főorvos tegnap kiszállt a helyszínére, hogy személyesen győződjön meg a jelentésben foglaltakról. A Bosnyák-féle mesterséges halastó a Gurahonctól öt kilométernyire levő Holtmézes község mellett fekszik hetven holdnyi területen. A főorvos csak magában Holtmézes községben 55 váltólázas beteget talált tegnap, akik betegségüket valamennyien a halastó környékén elszaporodot moszkítószunygok csipésai következtében kapták. Dr. Bradean megállapította, hogy a szunygok elszaporodásának az az oka, hogy a mesterséges halastó vizét minden évben csak egyszer, még pedig ősszel frissítik fel a halastó környékén folyó patakok vizéből. A tó vize ennek következtében a nyári hónapokban a nagy melegben elposványosodott.

és ez a körülmény nagyon kedvező a moszkítók szaporodására. A főorvos javaslatot fog tenni a megyei közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén, hogy rendeljék el a halastó vizének gyakrabban való, legalább hetenként frissítését. Megállapította külföldben a főorvos azt is, hogy nemcsak a halastó környékén lakók közül betegedtek meg sokan váltólázban, hanem a Körösmenti községek mindegyikében található nyolc-tíz maláriás beteg, a kik betegségüket szintén szunygocsipéstől kapták. Ennek pedig az az oka, hogy a Körös a nyári hőségben erősen kiapadt, ami szintén alkalmassá teszi a folyómentét a szunygok szaporodására. A főorvos intézkedett, hogy ezekben a községekben dobszóval hívják fel a lakosságot, hogy váltólázas betegeiket jelentsék be a körörorvosoknak, hogy azokat gyógykezelés alá vehessék. Mert a főorvos szomorúan kellett, hogy tapasztalja, hogy a nép egy jó része betegségét nem gyógykezelte, arról jelentést nem tesz, sőt igyekszik azt eltitkolni.

A cseh korona árfolyamáról.

PRÁGA. A Lidové Noviny mai számában Englis Károly volt pénzügyminiszter vezetőcikkben bírálja a deflációs pénzügyi politikát és többek között a következőket állapítja meg: A cseh korona magas árfolyamát a kormány maga idézte elő azzal, hogy szándékosan igyekezett hangulatot kelteni a korona nagyobb értéke mellett. A korona mai árfolyama természetellenes, mivel nem felel meg a belföldi gazdasági számrendszernek, az áraknak, a munkabéreknek, a jövedelmeknek, adóknak stb. Hangsúlyozza, hogy a deflációs pénzügyi politika csak kárára lesz az ország gazdaságának, mivel ez a mesterséges árfolyam amugysem fogja tartani magát. A deflációs politika ugyanis magával hozza azt,

hogy a belföldi gazdasági árendszernak is alkalmazkodnia kellene a korona külföldi árfolyamához, a mi természetesen, súlyos válságot idézne elő. Ennek nyomai már most is észlelhetők, úgy hogy most nem is annyira a drágaság, hanem tulajdonképpen a gazdasági árendszert szabályozása körül folyik a harc. Az alkalmazkodó árpolitika, amelyet a lehető leggyorsabban kellene keresztülvinni, magával hozná azt is, hogy az árak és bérek csökkenésén kívül a legnagyobb termelési tehertételeket is lecsökkentsék, nevezetesen az adókat, a tarifákat, illetékeket stb.

A deflációs politikának csak a banktőke fogja hasznát látni. Ezzel szemben az ipari részvények, mivel reális értékeket képviselnek és az osztalék éppen az ipar boldogulásától függ, nem nyernek a def

A magyar nemzetgyűlés viharos interpellációs napja.

(Internáló tábor. — Kommunista akadémia. — Károlyi Mihály elkobzott vagyona. — A kereskedők elleni razzsiák.)

BUDAPEST. A nemzetgyűlés tegnapi ülése belenyúlt a szerdáról csütörtökre virradó éjszakába. Az interpellációk során Peyer Károly szocialista a salgótarjáni bányászsztrájk ügyével foglalkozott. Beszédében a csendőroket okozta a hangulat elmérgesedéséért. Nagy vihar támadt akkor, amikor valaki odakiáltotta Peyernek: — Maga lövett a munkáságra! Peyer erre kijelentette, hogy ezzel a kommunisták vádolták meg 1919-ben, ami azonban szemszédett valótlanság. Viharos jelenetek közben fejezte be interpellációját és végül azt kérdezte, hogy használt-e az ügynek az, hogy a munkásokat bántalmazták és többeket közülük internáltak. Pikler Emil szociáldemokrata az internálások megszigorítása miatt interpellált. Nagy zajt támasztott az a kijelentése, hogy olyan országban, ahol rablók és gyilkosok szabadon járkálnak, dicősségnek tartják az internálást. Az internált táborral valószínűleg kommunista akadémiát tartanak fenn, mert akit internálnak, az mind kommunistává lesz internáltsága alatt. Amikor pedig Pikler kijelentette, hogy Magyarországon a bolsevizmust a szolgabírák okozták, újabb vihar tört ki. Ettől kezdve az egységes párt oldaláról zajos ellentmondásokkal kísérték Pikler beszédét, akit az elnök is rendentasított. Pikler interpellációját azzal a követeléssel fejezte be, hogy szüntessék meg az internálásokat.

Az internálások védelme.

Az interpellációra Rakovszky belügyminiszter válaszolt, aki kijelentette, hogy rosszul informáltak Piklert, mert sem rendőrfőkapitányok, sem szolgabírák nem internálhatnak senkit. Az internálási eljárás csak a másodfokú közigazgatási hatóság indítványára indulhat meg és azt csak a belügyminiszter rendelheti el. A legutóbbi időkben történt internálásokért minden felelősséget magára vállal. — Ha egyenként tárgyalnának most az internáltakról, akkor a szociálista képviselők is belátnák, hogy az internálási eljárások minden egyes esetben jogosak voltak. Nyomatékosan kijelentette, hogy: „igenis jogállamban élünk.“ A régebbi internáltak közül csakis azokat tartották vissza, akik nyíltan bevallották, hogy kommunisták maradnak. Valótlanságnak minősíti azt, hogy a szolgabírák öntötték volna kommunizmusba az országot. Kijelentette a belügyminiszter, hogy a munkások 5. része a háboruban fel volt mentve és asszonyaik a vásársarnokokban kinevették a kalas nagyságukat. A bolsevizmust zerinte a jogtalan elégedetlenség és a felizgatott tömegek lázisa okozta. S amikor a miniszter azt mondotta, hogy „ameddig folyton izgatnak“ a szociálisták megbekialtottak „hol?“ A jobboldalról visszakiáltották:

— Itt bent a nemzetgyűlés is!

Ekkor már olyan izgatott volt a hangulat, hogy még maga gróf Bethlen István miniszterelnök is a padot verte és azt kiáltotta:

— Ugy van!

Az óriási zaj folyton tart.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: — Neveket kérünk!

Rakovszky belügyminiszter: — Nevekkkel is szolgálhatok! A közelmúltban letartóztatottak egy sejtrendszerben izgató társaságot, köztük: Johann Lászlót, Szabó Józsefet, Lázár-Lebovits Emilt és Király Fülöpöt!

Reisinger Ferenc és Farkas István szociáldemokraták. A padokat verik: — Mi közünk hozzájuk?

Rakovszky belügyminiszter ez után kijelentette, hogy a napokban leutazik Zalaegerszegre hogy megállapítsa az internált táborban való visszaéléseket. Előre hangoztatta, hogy az internáló táborban sokkal enyhébben bánnak a foglyokkal, mint a fegyházban. Pikler Emil szociáldemokrata erre azt válaszolta, hogy a szociáldemokrata párt hozzájárul olyan törvényhez, amely elrendeli, hogy mindenki, aki a bolsevizmus uralmát diktatorikus uton akarja visszaállítani, azt megbüntethessék.

Fábián Béla a kereskedelmi miniszterhez interpellált, hogy szüntessék meg a kereskedőkkel szemben való razzsiázást és az előállításokat, ellenben állapítsák meg, hogy a kereskedő milyen árakat számíthat, hogy meg ne büntessék. Valkó Lajos kereskedelmi miniszter az interpellációra adott válaszában arra hivatkozott, hogy az árdrágítási ügyekben törvény intézkedik. Helvesnek tartja az irányárak megállapítását, a mit már meg is kezdtek a hivatalos lapban.

A Károlyi-vagyon.

Nagy Ernő gróf Károlyi Mihály elleni hazaárulás pörének ügyében interpellált. Lehetetlennek mondja azt, hogy egy jogállamban először zár alá helyezzék Károlyi Mihály vagyonát és csak azután keressék a vádakat.

Közbekiáltások a kormánypárton: — Nem kell keresni!

Nagy Ernő: — A kincstár jogügyi igazgatósága még csak a keresés legelején van! A lefoglalt vagyon hat-nyolc milliányi jövedelme legalább 100 millió vagyonnal felel meg. És ebből a jövedelemből csak maga a zárgondnok 3 millió évi fizetést kap. De az még nem jutott eszükbe, hogy a vagyon jövedelméből egyetlen fillért is bírói letétbe helyezzenek.

Ezután beterjesztette azt a követelést, hogy a bíróság sürsítse az ügyet, hogy a hazaárulási vádat. A beszédet a kormánypárt állandó zajongással kísérte és a zaj akkor sem szűnt meg, amikor az interpelláló azt kiáltotta:

— Ha hazaáruló tessék felakasztani!

Báró Podmaniczky Ernő. — Csak jöjjön haza!

Daruváry igazságügyminiszter az interpellációra azt vála-

szolta, hogy a törvény értelmében a vagyon elkobzási eljárást is meg kell indítani, ha valakit hazaárulással gyanúsítanak. Azt pedig szerinte senki sem vonhatja kétségbe, hogy Károlyi Mihály a háboru alatt defetista és pacifista magatartásával a nemzet ellenállását gyengítette. Ő rendelte el a fegyverletételt, amelynek a szerencsétlen békefeltételek lettek a következményei, valamint ő volt az is, aki az országot a proletárdiktatura vezetőinek átadta. A bizonyítékokat erre vonatkozólag novemberben fogják a bíróság elé terjeszteni. A választ a Ház tudomásul vette. Az ülést éjjel fél tizenkettőkor fejezték be.

Pályanyertes írók.

(A Kölcsey-Egyesület döntése.)

A Kölcsey-Egyesület irodalmi bizottsága szerdán délután határozott a legutóbb kiírt pályázatokra beérkezett pályaművek felett. A versenypályázat első díját Seres-tély Béla (Piski) nyerte el, aki már több ízben kapott díjat az Egyesület pályázatain, kiváló technikai készséggel, bőven ömlő, nagyvonalu verseivel. A második díj nyertes Gyarmati Ferenc dévai lapszerkesztő, akinek egy hosszabb lírai költeménye kiváló verskésségről tanuszkodik. Az irodalmi bizottság javaslatára két harmadik díjat ad ki az Egyesület, egyet Lóránt-Lassner Sándornak és egyet Dénes Ilonának. Lassner Sándor hatásos, átgondolt, cizellált szonett-koszorúval, Dénes Ilona mélyenszántó, nagy intelligenciára valló impresszionista versekkel pályázott. A szindarab pályázat első díját nem adták ki, a második díját Bérczy Lajos nyerte el „Házatértek“ c. egyfelvonásosával. Az éles meglátásu, jól megírt, szociális eszméjű darab alap gondolata nagyobb keretű szindarab értékes magja lenne. A novella és értekezés pályázatok díjait a bizottság visszatartotta, az előbbit azért, mert a beérkezett pályaművek nem feleltek meg a „humoros“ feltételnek, s inkább komolyabb tendenciát mutattak.

LEGUJABB.

A görögök megkísérlik az ellenállást

London. Jól értesült körökben elkerülhetetlennek tartják Szmirna hamaros bevételét. Ma délelőtt a londoni minisztertanácson megvitták a helyzetet. A Daily Mail szerint a görögök Tráciából sietve szállítottak át Kisázsiaiba új hadsereget, hogy megkísérlik az ellentállást az előrenyomuló törökökkel szemben. A londoni lapok azt írják a jelenlegi görög helyzetről, hogy a görögök részben felocsudtak abból a demoralizációból, amely a törökök kisázsiai nagy támadását követte. Konstantinápolyi hírek szerint a kemálisták elfogták Iriki pász új görög főparancsnokot.

HIREK.

De Valerát elfogták.

London. De Valera és Erskinet Childers ir forradalmárokat ma egy utcai harc alkalmával elfogták. Childers állítólag megsebesült.

Ha ez a hír valóban bizonyul, úgy ez egyben az ir forradalmi mozgalmak végét is jelentheti, mivel De Valera volt a sinfeinek vezére és a forradalom lelke.

— Lapunk legközelebbi száma a pénteki római katolikus ünnep miatt vasárnap jelenik meg.

— A belügyminiszter Aradon. Voitoianu Arthur belügyminiszter, aki erdélyi körútjában legutóbb Timisoarát (Temesvárt) látogatta meg, holnap, pénteken reggel automobilon Aradra érkezik. Marcus Mihály dr. prefektus, aki ma érkezett meg bucu- resti hivatalos útjáról, még a délelőtti folyamán átutazott Temesvárra a belügyminiszter elé.

A háziérezd parkünnepélye. Az aradi Dolj I. háziérezd a katonazene- kar fejlesztése céljából vasárnap dé- után nagyszabású parkünnepélyt ren- dez. A rendezőség a legnagyobb ambícióval gondoskodott arról, hogy az ünnepélyen résztvevők a legkelle- mesebb szórakozásban részesüljenek. Vasárnap este tíz órakor tánc veszi kezdetét a Baross-parkban, a mely a reggeli órákig tart. A belépti díjakat 3 és 5 leiben állapították meg az ünnepély rendezői.

— Az egészségügyi főfelügyelő Aradon. Ma reggel Aradra érkezett dr. Gane Cluji (kolozvári) egészség- ügyi főfelügyelő és meglátogatta a szülészeti klinikát és a kórházat. Mindenütt rendet és tisztaságot ta- pasztalt. A főfelügyelő ma délután két órakor visszautazott Clujra.

— Aradmegyei köztisztviselők gyűlése. Hétfőn, 11-én délelőtti 9 órakor tartja közgyűlését az Arad- megyei Jegyzők Egyesülete, amely után a vármegyei tisztviselők tartanak összejövetelt. Mindkét gyűlésnek a szeptember 17-én tartandó orszá- gos köztisztviselői kongresszuson való mihez tartásról és különféle köz- igazgatási ügyekről tárgyalnak.

— Kisajátították Tagányi dr. curtici birtokát. Dr. Tagányi Sándor 3548 hold curtici birtokából az aradi járási kisajátító-bizottság csupán 50 holdat hagyott meg a tulajdonosá- nak és 3492 holdat kisajátított.

— Lengyel-román tárgyalások. Bucuresti. Pilsutzky lengyel köztár- sasági elnök bucu- resti útja alkalmá- val Narutovics lengyel külügyminis- ter tárgyalásokat fog folytatni Bra- tianu miniszterelnökkel és Duca kül- ügyminiszterrel. (Rador.)

— 150 centi széles tiszta gyapju angol férfi ruha szövetek és női ka- bát-kelmék 190 leiért kaphatók Strasser divatruházában, szemben a Lutheranus-templommal.

— Herkulesfürdőt eladta a kor- mány. Bucuresti. Megbízható forrás- ból szerzett értesülés szerint Herku- lesfürdőt a kormány eladta egy sváj- ci konzorciumnak. A részvényesek között romániai liberális párti egye- nek is szerepelnek. (Rador.)

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Haladás, előadás szombaton délután 6 órakor a nyári színház- ban.

Nemzetközi segély Ausztriának.

(Seipel kancellár jalkialtása Genfben.)

PÁRIS. Genfből érkezett fran- cia jelentés szerint az osztrák kérdésben Anglia és Franciaor- szág megegyeztek. Valószínű, hogy a népszövetség égisze alatt nemzetközi akciót indítványoz- nak, hogy megóvják Ausztriát a belső zavaroktól. Addig az osz- trák hitelre minden fáradozás kl- látástalan, amíg nincsenek abszo- lut garanciák a jelenlegi politikai állapot és belső rend fenntartá- sára.

GENF. Seipel osztrák kancellár beszéde óriási hatást gyakor-olt a népszövetség tagjaira. A beszédnek különösen az a ré- sze volt hatásos amely szemléhe- tővé tette, hogy a bonyodalmak veszedelme egyáltalán nem mult el, hanem az osztrák segélykérdés kedvezőtlen elintézése esetén döntő események következhetnek.

— Uj városi tanácsnok. Megírta az Aradi Közlöny, hogy az arad- megyei prefekturára másodfőjegyző- nek kinevezett Fabini Tivadarnak üresedés hiányában nem tudtak be- osztást adni és ezt a belügyminis- ternek bejelentették. Ma érkezett meg Aradra a belügyminiszter intézke- dése, amely Fabini Tivadart Arad város egyik üresedésben levő tanács- noki állására helyezi át.

— Csermői birtokfelosztás. A Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár csermői birtokának felosztása alkalmával az érdekeltek felebbezést nyuj- tottak be az ottani járásbíróság ál- tal megállapított igényjogosultak névjegyzéke ellen. Az aradvármegyei agrárreform végrehajtó bizottság ma foglalkozott ezzel az ügygel és ugy határozott, hogy az eredeti névlisz- tán lényeges változtatásokat fog esz- közölni.

— Orvosi kinevezés. Villányi Izi- dor dr. aradjárási tisztiorvost ma királyi dekrétummal 1919. december elsejéig visszamenőleg a VII. fizetési osztály első fokozatába helyezték.

— Vadászterületek bérletéhez mi- niszteri engedély kell. A földművelés- ügyi és dominiumok miniszteriuma körrendeletet adott ki, melynek értel- mében egyes vadászterületek bérbe- adási licitációján csak azok vehetnek részt és a vadászati jogot csak azok a személyek gyakorolhatják, akik elő- zőleg beszerezték a fentidézett mi- niszterium engedélyét. Az erre vo- natkozó kérvényt előzőleg láttamo- zás végett az illetékes főszolgabíró- hoz kell benyújtani és a nevezett mi- niszterium vadászati igazgatóságá- hoz (directiunea vanatoarei) címezni. Ezen engedély nélkül senkinek ve- het részt a vadászterületek bérbeadási árverésén, illetve az ezen engedély nélkül kötött szerződéseket nem fog- ják jóvá hagyni.

— Házasság. Bernhardt Slamovici és özv. Berkovics Jenőné szül. Pless Rózsika vasárnap, f. hó 10-én házasa- gát kötnek.

— Letartóztatták Rasputin barát- nőt. Budapest. Ma letartóztatták Erjenka Feodorovna moszkvai klasz- szikus táncosnót, aki pénzért jóslá- sokat végzett. Erjenka a hírhedt Ras- putinnak volt a barátnője. A bolse- visták elől menekült egy magyar hadi fogollyal, aki feleségül vette, de ami- kor Magyarországra érkeztek, el- hagyta.

be. Az olasz delegátusok Ausztriá- nak nemzetközi megsegítése mel- lett vannak és a vámuniót teljesen elejtették. Az osztrák kérdés tár- gyalásának legfontosabb esemé- nye, hogy meggyőzték lord Bal- fourt Ausztria megsegítésének szükségességéről, amittől az an- glok eddig az angolországi nagy munkanélküliségre való hi- vatkozással hallani sem akartak. Hire jár, hogy három terv van Ausztria talpraállítására. Az egyik Seipel osztrák kancelláré, a má- sik Schanzer olasz külügyminisz- teré, a harmadik Benes csek kül- ügyminiszteré. A diplomaták körében az a meggyőződés, ha a segélyakcióban nem sikerülne a megegyezés, az olasz és jugosz- láv érdekeltek sulyos bo- nyodalmakra vezetnek.

— Uj tarifa az Acsevnél. Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak, vala- mint a borossebes—menyházai h. é. vasut vonalain e hónap 15-re kihir- detett 20 százalékos díjszabásemelé- s eljöttével, f. évi október hó 1-től az államvasutakéval azonos menetdíjak, podgyász- és kutyaviteldíjak, vala- mint gyors- és teheráru szállítási dí- jak, áruosztályozás és mellékletékek lépnek életbe, azzal az eltéréssel, hogy a tűzifa a T. Sp. I. osztályba soroztatik. Ez új díjszabás életbelé- pése napjától kezdve egyidejűleg koc- sírakományi tűzifánál 50 km-ig tör- ténő szállítást esetén a T. Sp. I.-től 35 százalékos, hosszabb távolságra 40 szá- zalékos, Gurahonról kocsiarakomány- ban szállítandó cementre 60 km-en felüli távolságra való szállítást esetén a III. osztályból 50 százalékos kedvez- mény engedélyeztetik, mely utóbbi rövidebb távolságokra való szállítá- nál arányosan csökken. Termés- és törtikőre, homokra és közönséges földre 50 km-en felüli szállításonál a T. Sp. II. helyett 10 tonnánként és kilométerenkint 2 lei 50 bani szállí- tási díj és a mérlegelési illeték fele lesz fizetendő.

— Országos atletikai verseny. Az Aradi Atletikai Club f. hó 8-iki, kis- asszonynapi versenyére a nevezések kitűnően sikerültek. 14 egyesület 84 atlétát nevezett be úgy, hogy a küz- delmek gyönyörű, értékes sportélve- zetet fognak nyújtani. A futó szá- mokban az összes riválisok indul- nak, aminek előrelátható eredménye rekordjavítás lesz.

— Óriási felekezettváltoztatás Cseh országban. Prágában és Csehország- nak 5 kerületében az elmúlt évben 1.111.342 egyén lépett ki a római katolikus egyház kebeléből. Ezek közül 396.110 csatlakozott a cseh nemzeti egyházhoz és 560.370 fele- kezettnekülvé lett.

— A kereskedelmi testület inter- nátusa ez idén is a testület saját ke- zelésében marad és a régi jóhírű ve- zetés alatt működik. A beiratásokat mártól kezdve naponta délelőtti 10—12 óráig dr. Diószeghy András ke- reskedelmi iskolai tanár eszközli az internátus épületének I. emeleti 23. számú helyiségében és 6 ad részletes felvilágosításokat az érdeklődőknek. Felvétetnek az összes középiskolák tanulói, előnyben részesülnek a ke- reskedelmi fiúiskola növendékei, ke- reskedők gyermekei és a középiskola alsó osztályaiba járók közül azok,

akik később kereskedelmi iskolába szándékoznak menni.

— A Hakoah Sportegyesület szept. 10. és 11-iki körmérkőzésén a 3 legjobb erdélyi zsidó football- csapatot látja vendégül. A szenzá- ciósnak ígérkező mérkőzések vasár- nap az AAC., hétfőn a Gloria-pályán fognak lezajlani.

— Nem muszáj együtt lakni az anyóssal. A m. kir. Kuria egy ér- dekes válópert tárgyalt nemrégiben, ahol a házastársak között a vizálykodást az idézte elő, hogy a férfinék az anyja a házastársak lakásába kívánt költözni. Évek hosszu során át külön lakott az anyós és akkor merült fel az a terv, hogy a férj anyja a házastár- sakhoz költözik. Az asszony eleinte tiltakozott, de amikor en- nek nem volt foganatja, otthagytta a férjét. A férj erre hűtlen el- hagyás címén indította meg a pert felesége ellen, aki a bírói felhívásnak nem tett eleget, amely aképpen szólott, hogy állítsa visz- sza az életközösséget. Végső fo- kon a Kuria kimondotta, hogy a nő a házibéke érdekében jogosan tiltakozhat anyósának házukba való befogadása ellen. Tekintet nélkül arra, hogy az anyós há- zszámos természetű-e vagy sem. Az asszony tehát nem köteles az életközösséget visszaállítani mind addig, amíg az anyós a háztartás- ban van.

— Megtalált utlevelek. Szenes Jó- zsefné szombathelyi és Szabados Ar- pád bpesti lakosok átvehetik a zsi- gurancán megtalált utleveleiket.

— Kiplakátozzák a részeg em- berek nevét. Grácból jelentik: A község tanács elrendelte legutóbb, hogy a rendőrség minden héten plakáton tegye közzé azoknak a nevét, akiket a rendőrök botrányt okozó részegség miatt előállíta- nak. Az első névsor már meg is jelent a hirdetőoszlopokon. Az el- ítéltek nagyrésze ipari segéd- munkás, kishivatalnok, napszá- mos és van köztük néhány éjjeli ór. A megbélyegzésnek ez a radi- kális módja előreláthatóan csök- kenteni fogja a stájer fővárosban az alkoholizmust.

— Játék közben súlyos zúba zu- hant egy német színész. Majna- Frankfurtból táviratozza tudósítónk: A Schauspielhaus hétfői előadásán Shakespeare Szentivánéji álmának előadása közben Busse kisasszony, aki Titániát személyesítette, szeren- csétlenül járt. Beszakadt alatta a vas- tag üveglap, amely a tó tükrét ábrá- zolta a színpadon és a színész a súlyos zúba zuhant. Nyomban lebo- csájtották a függőnyt. A rendező je- lentette, hogy Busse kisasszony sé- rülései komolyak s helyette a társulat egy másik tagja fogja eljátszani Ti- tania szerepét.

— Csehszlovákiában tilos a fes- tett csók. Pozsony. Néhány nappal ezelőtt lépett életbe Csehszlovákiá- ban az a rendelet, amely a nyilvános házak beszűntetéséről intézkedik. A rendeletet először Pozsonyban haj- tották végre, amikor is a Csuka-utca- ban levő nyilvános házat a hatóság bezáratta és azt iskola céljaira rekvi- rálta, mert sok gyermek van iskola nélkül, miután nincs elegendő iskola- épület. Ez az intézkedés a közegész- ségügy védelmének érdekében történt meg, amennyiben Masaryk, a cseh- szlovák köztársaság elnöke ebben az intézményben a modern rabszolgake- reskedést látja. A bukott nők védel-

mére alakult a „Záchrana“ mentő-egyesület, amelynek segítségére sietett a külföldi „Öv hadserege“ című intézmény.

— Amerikában száznál több szerencsen újság jelenik meg. A newyorki lapok írják: Az Egyesült-Államok sajtónyilvántartó hivatala most tette közzé az Unió területén megjelenő napilapok és folyóiratok jegyzékét. A kimutatás külön kiemeli, hogy Amerikában 113 napilapot és 14 folyóiratot szerkesztenek szerencsen újságírók szerencsen publikum részére.

Cipő-puccolás.

Ha az ember előtt minden tőle szakad, akkor azt szokta mondani: elmegyek cipőt tisztítani. Az élet romantikus korszakaiban aranyat érni tudtak a csillogók Kalifornia és elhagyott pusztaságok volt a messzi cél. A virágzás eme nehéz idejében elég a legközelebbi város plactere, egy szűk, pár kate, pufarongy a kész a bott, amely jelen esetben fényes megy. A forradalmi idők hajtották az első kenyérszűrtől adiszten-cidit az utcákonra, társadalmi rázkódások korát éljük, a munka nem szegény, kiabáltak azok, akik sohasem dolgoztak életükben s egy katonatiszt két aranycsillaggal odalált egy Andrássy-utó házhoz elé cipőt vizálni. Azóta a cipőtisztítás törvényesen bejegyzett üzletág lett, forgalmas kereskedéseknél számos szekrénykék sorakoztak, különféle színű sarkok, paszták, úgy homortanak a szekrény rovátkán glédába, mint a katonák. A cipőtisztítás rövid pár évi evolúció alatt már nem is mesterség, iparművészeti művészet s a Mesterhez kellő tisztelettel kezeltessz, hogy mi és hávszereit arc bóröndnél is jobban feltett bogarilád ápolására igénybevegye.

Először jön a ruhakate, mely nadrágok szárdóól szűrtje és a cselédakarításól évek óta belerög zódott sárpöttyöket. Ez már igen, mondod és szíved elérékenyül, lám, milyen rendez ember legelőbb két két külön megérdemel. A vastagkate után a benzín jön. A harisnya máhón isza és a bizós folyadékot, mely után a testék kővetkezik. A testeket száradás, a száradást hóesza kettős követi. Egyeserre két nagy bizonyos kettével. Közben a nadrágja, amely előbb adros volt, most piros lesz, s, esekhelység, majd kimegy belőle. A testekre paszta jön, a paszta vaszta, a vaszta borsany. Tyhá, és fényes, egész új lett. Gyönyörű. Ugy ragyog az orra, megidőtt megidőtt benne az ember.

Egy kicsit az orra törött, ezt meg kell csináltatni. Hanem fényes, nagyon fényes. Hopp, pardon. Bocsdna. Hogy a fene egye meg, csak egy villanyoszlop volt. Fényes! De fényes!

— Mi az, maga nem lát, magavak. Marha, pont a tyakszememre jön.

— Pardon, csak a cipőm orrát néztem.

Közgazdaság.

Emelkedett a leu.

A márka Zürichben, mint azt tegnapi értesítésekéből az Aradi Közlöny is követeztette, ma ismét magasabb árt ért el 3 ponttal és 0.42.50-es jegyzéssel zárult. A magyar korona már a nyitáskor 3 ponttal magasabban indult ma és 0.24.50-es árfolyamát a zárkánál is megtartotta. A cseh korona még a tegnapi utóközsdén viszszaesett 18.50-re, a mai zürichi tőzsdén 18.40-es áron állapodott meg, ami jelzi, hogy rövid időn belül nem várható a 20-as árfolyam előrése. Ez a cseh pénzügyi politika nagy bukását jelentené, ezért a prágai kormány erősebb akciója nagyon valószínű. A jugoszláv korona 1.55-ös áron indult ma Zürichben a tegnapi 1.46-os árral szemben és ma emelkedése tartósnak látszik. A lengyel márka ma az osztrák korona tízszeresére emelkedett Zürichben.

A budapesti tőzsdén Berlin és Bécs emelkedett egy keveset, a dollár és a szokott csekély eséssel jegyzték, míg a többi értékek nem változtak. Az aradi és a budapesti tőzsdén ma alábbszállították a cseh korona tegnapi indokolatlan öt leas árát, Budapesten a dollár egy egész keveset esett, míg a budapesti kifizetést magasabban értékelték a tegnapiénál. Egyébként az árak nem mutatnak különösebb eltérést.

Ma ugy a budapesti, mint a budapesti jelentés a leu kisebb emelkedését mutatja Párisban. Anélkül, hogy ez a javulás, mert tegnap a francia frank is drágult Zürichben. Londonban is jobb árat ért el a leu, egy angol fontot ma 610 leiert adtak.

Aradi valutaárak (szept. 7.) Dollár 140, márka 13, szokol 460, dinár 150, francia frank 12, magyar korona 8. Kifizetések: Budapest 17, Bécs 550, Berlin 12, Prága 495.

Budapesti kurzusok (szept. 7.) Márka 13—13%, francia frank 1140—1150, szokol 455—465, dinár 175—185, dollár 141%—142%, magyar korona 7—8, angol font 634—636, svájci frank 26—27. Kifizetések: Páris 1120, Newyork 142%, Prága 490, Berlin 11%, Bécs 17, Budapest 7, Zürich 27, London 636.

Zürichi nyitás (szept. 7.) Berlin 39.50, Newyork 526.25, Milano 22.85, Prága 18.40, Budapest 0.24.50, Zágráb 1.55, Varsó 0.075, Bécs 0.0075, lebélyezett 0.00875.

Zürichi zárlat (szept. 7.) Berlin 0.42.50, Amsterdam 205, Newyork 526.25, London 2350, Páris 41.35, Milano 22.95, Prága 18.40, Budapest 24.50, Zágráb 1.55, Varsó 0.075, Bécs 0.0075, lebélyezett 0.00875.

Budapesti devizaközpont jegyzései (szept. 7.) Zárlat: Napoleon d'Or 8600, Amsterdam 900—930, Bucuresti 17.50—18., Kopenhága 485—495, Krisztiania 380—390, London 10200—10500, Berlin 175—195, Róma 98—102, Páris 180—185, Prága 80—83, Stockholm 602—615, Zürich 430—445, Bécs 290—300, Szófia 12—12.25, Zágráb 6.10—6.30, Newyork 2275—2350, Varsó 31—32.

— Cseh—román gazdasági ankét. Prága. A prágai mintavásár megnyitása alkalmával egy cseh—román gazdasági ankét kezdődött, amelyet Novák csehszlovák kereskedelmi miniszter nyitott meg. A két állam összeköttetésére vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy Csehszlovákiának leghőbb vágya, hogy Romániával olyan tartós gazdasági kapcsolatot létesítsen, amely a két állam érdekeit a termények és kereskedelmi cikkek kicserélése tekintetében legjobban kielégítheti. A mintavásáron szereplő cikkek árait tetemesen lezártották. Különösen a textil és fémipari cikkekben történtek nagyobb kitések. (Radoz.)

— Miért van pénzühiány Németországban? Berlin. A Berliner Tageblatt munkatársának a Birodalmi Bank direktóriumának egyik tagja a jelenleg uralkodó pénzühiányról a következő kijelentéseket tette: a pénzühiányt részben a birodalmi nyomda munkásainak sztrájkjával és Németország kiárusításával lehet megmagyarázni. A Birodalmi Banknak bizonyítékai vannak arra, hogy amerikaiak, dánok és más külföldiek ezer márkásokban nagymennyiségű pénzt vittek külföldre. A napi pénzzsűköltséget az előző 800 millió márkával szemben 12 millió márkára rug.

— A cukorárak leszállítása előtt. Mint a Ceské Slovo jelenti, a cseh korona árfolyamának javulása folytán a legközelebbi időben a cukor árát le fogják szállítani. A múlt évi cukortermelet készletei igen rövid időn belül kiárusítják. A cukor új árának megállapításáról valószínűen a jövő hónapban döntenek.

Mozsi.

„A tizenegyedik“ I—II. rész az Apollóban. Oriási siker mellett vetítette az Apolló színház „A tizenegyedik“ I. részét immár két napon keresztül. Az utca fia volt az első rész címe, amely az utcáról egy véletlen szerencse következtében a legelőbb társaságokba bekerült Sandy Jeffries tüneményes karrierjéről és letöréséről szól. Ez a változatokban gazdag meséjű film valóssággal lenyűgöző hatással van a nézőkre. Az első rész: „Az utca fia“ pénteken utoljára megy az Apolló színházban. Szombaton lesz első ízben a bemutatója az Apollóban „A tizenegyedik“ II. részének, melynek címe „Rejtélyes házasság.“ A darabról aligha kell itt sokat mondanunk, mert hisz mindazok az előnyök, amelyek az első részt jellemzték, itt is megtalálhatók, sőt fokozottabb mértékben, aminek oka a teljes kifejlésben lévő események gyors rohanása a vég felé. Sandy életének lepergése a legváltozatosabb mesének alapjául szolgált és így mindenben a legkellemesebb szórakozást nyújtja ezen kép a második részében is, ahol különösen Petrovich Szvetiszlav és Loth Ila briliáns alakítása szerez feledhetetlen benyomásokat. A „Rejtélyes házasság“ szombaton első ízben megy az Apollóban.

— Az Urániában pénteken és szombaton: „Drama Monte-Carloban.“ Csütörtökön első ízben vetítette az Uránia színház a világ legmozgalmasabb városának életéből merített képet „Drama Monte-Carloban“ címen. Monte-Carlo az élet kegyeltjeinek és hajótöröttjeinek egyként Mekkája, ahova örömeiket szerezni vagy végleg elpusztulni mennek az emberek. Kellemes meglepetésben volt részük a nézőknek, akik Zellnik Friedrichet egy oly alakításban láthatták, amelyet ritkán van módjukban megtekinteni. Meleg elismerés jutalmazta a Zellnik munkáját, ami megnyilvánul abban is, hogy a közönség fokozott mértékben kíséri figyelemmel a kép pénteki és szombati előadását.

A papucs volt az oka

(Aki kiltotta a felesége szemét.)

BUDAPEST. Súlyos testi sérülés vétségével vádolva állott a budapesti büntetőtörvényszék előtt Lőrincz Lajos asszisztens és betonmunkás, aki összeszóvalkozott életparájával, melynek következményeképp végző argumentumként egy papucsot vágott a feleségéhez. A papucs úgy megsértette felesége jobb szemét, hogy elvesztette látóképességét.

— Szolnoki asszony a feleségem — védekezett Lőrincz — és igen nyeltes teremtés. Türelmem elfogyott, amikor az anyámat és rokonságomat szidta. Nem igaz az, hogy azért vágtam hozzá a papucsot, mert nem akarta eloltani a lámpát és különben is, nem akartam őt megvakítani, de hát a kezem ügyébe került a papucs. Nem is olyan nagy a baja neki, hiszen olvasni jobban tud mint én. Huncut gazember legyenek, ha ki nem keresztelkedem és el nem válok tőle, ha elítélnék. Majd meglátjuk aztán, hogy miből fog megélni.

A bíróság rövid tanácskozás után el is ítélte Lőrincz Lajost két hónapi fogházbüntetésre.

A szerkesztőség
KÁROLY DÖZSEF
főel.

Szerkesztő: Dr. Román Magyar.

Prohászka püspök a magyar kérdésekről.

(Nyilatkozik a szociáldemokráciáról, a nyomorenyhítésről, a választójog szűkítéséről, a numerus claususról, az Ébredők tennivalóiról.)

— Az „Aradi Közlöny” budapesti tudósítójától. —

Felkerestük székesfehérvári rezidenciájában Prohászka Ottokár püspököt, hogy kikérjük véleményét az időszerű kérdésekről. Az egyházfő a következő nagyjelentőségű nyilatkozatot tette:

(A szociáldemokraták szerepe.)

Mindenekelőtt azt kérdeztük az egyházfejedelemtől, kedvezőbbnek látja-e a második nemzetgyűlés összetételét, munkaképességét, jövőjét, mint az első.

— Sokan azt mondják, hogy a második nemzetgyűlés különbözik az elsőől, hiszen ott vannak a szociáldemokraták s ez a körülmény állítólag nagy mértékben hozzá fog járulni a tökéletes konszolidáció megteremtéséhez és például a munkásság és a munkaadók közötti ellentétek tisztázásához. Én egyáltalában nem veszem észre, hogy a helyzet e tekintetben kedvezőbbre fordult volna. Való, hogy a munkásság képviselője az előbbinél érdemesebb kezekbe került, de a gondolatok, amelyeket hangoztatnak s ahogy ezeket a gondolatokat felvetik, az éppen nem jelent semmi újszerűséget. Ellenkezőleg, ugyanazok az elkoptartott frázisok járnak, amelyek a zavarok növelésére és bizonyos helyes és okos irányok kisiklására alkalmasak, amelyeket a szociáldemokraták azelőtt hangoztattak.

— Ami pedig a szociáldemokratáknak a nemzeti, a magyar álláspont felé való közeledését jelent, hát itt csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a szociáldemokrácia a logikai fejlődés szükségére alatt áll. Ez a logikai fejlődés pedig csúcspontján a kommunizmust követeli megvalósítandó cél gyanánt. Nem az a fontos, hogy ők mit mondanak, még az sem, hogy ők talán bármilyen őszintén is mit akarnak. Ugyanaz a helyzet e részben, mintha valaki vizesés alá áll és azt mondja: én itt meg fogok állni. A következő pillanatban persze ezt a fogadkozót elsodorja az elemi erő. Én csodálom, hogy képtelenségeket bárkivel is el lehet hitetni. Ha a szociáldemokraták valóban nemzeti alapra kívánának helyezkedni, akkor a Marxi elvek nemzetköziségét tökéletesen és hiánytalanul el kellene lökniök maguktól. A kommunizmust egyébként ma is világveszedelemnek tartom és hogy úgy mondjam, mi ennek a kommunizmusnak hol elhalkuló, hol erősülő rezgéseit ma is állandóan érezzük.

(Az árdragítók elleni harc.)

Az árdragítók és spekulánsok most, hogy az állam fékező erejükről tette a kezét, fűhöz-fához

kapkodnak és mint több újságban hódítanak teret az ő külön „igazságuk”-nak. Pedig nekik is tudniok kellene, hogy ahol egyszer az erkölcs lekerül talpazatáról, ott a törvények öklének van már csupán helye és semmi másnak. Nincs kétségem aziránt, hogy a társadalom nem hagyja magát elbódítani hangzatos kereskedelmi érdeklátások, a szegény, koronára való apellálás és még nem tudom mi-csoda sirámok hangoztatásával, hanem maga is hozzájárul az árdragítók és spekulánsok egész vonalon való feltétlen letöréséhez. Itt igazán nem lehet filantróp elvekkel gondolkodni, hanem ki kell huzni a kardot, még pedig a törvény kardját és faji különbség nélkül rá kell ütni vele a bűnösökre.

(A választójog megszükitése.)

A belpolitikára térve át, megkérdeztük a püspököt, mi a megjegyezni valója a választójog megszükitésének terve tekintetében.

— Azt mondom, hogy a választójog megszükitését a kormány tervbe vette. hála Istennek, hogy ebből a frázisos ostobán demokratikus lázból kifelé megyünk. Minden józan ember csak örülhet, ha hozzáértést követel az ország azoktól, akikre a sorsa feletti döntést bizza. A választójogot igenis meg kell szűkíteni, addig a mértékig, hogy a megbízható és felelősséget érző néprétegek kezébe legyen letéve a legnagyobb érdek, az ország érdeke.

(A numerus clausus.)

A numerus clausus elleni sorozatos támadásokat hoztuk most szóba.

— A numerus clausus — erőteljes nemzeti irányzat. Amnyit jelent, mint nemzeti, keresztény öröktudat. Aki ebben a gondolatközben nincs otthon, az persze a numerus claususért sem fog lelkesedni. Mint annak idején, most is hangsúlyozom, hogy ez a törvény egyáltalán nem a gyűlölet motivumai-ból tevődött össze, hanem elkerülhetetlen nemzetvédelmi szempontok tették szükségessé.

(Újabb fajvédelmi intézkedések.)

— Nem lehet azonban megállanunk a tanulmányi szabadság korlátozásánál. A szellemi kultúra minden terén folytonosan résen kell lenniök éppen a nemzeti egyetemes bomlasztó irányzatok ellen. A társadalmi öntudatot minden erővel és minden eszközzel nemzeti érzésekkel kell alátámasztani. Persze a gazdasági téren még szélesebb örködés és alkotás kívánatos. Ehhez persze nemcsak tör-

vény kell, ehhez az élet elszántsága kell.

— Az Ébredő Magyarok szempontjából a régi eszmény a helyes ma is, az alapelvek nem változtak. Az egyes szervezeteknek, csoportoknak nagyon ajánlanám, ha a mostaninál éberebben figyelnének bizonyos vidéken megnyilatkozó mozgólódásokra. Gyakorlati ellensúlyozását nyujtsák az ébredők a nemzetközi törekvéseknek. Ez az igazi köszörűköve a kardnak. A beszéd is valami, de a léleknek az édesia mégis csak a tett.

NYILTTER.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

Értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy ismét MEGNYILT

„Josefovits Nővérek”

himző-, rajz- és előnyomda műterme, ahol mindennemű kézimunkák pontosan és jutányosan elkészítettek.

Kiváló díszletek: 4200

Josefovits Nővérek, Sírada Decembrie (Hassinger-utca) 2. sz.

Értesítés!

Értesítjük a n. É. közönséget, hogy a „Demokrata” Kávéházat és éttermet teljesen átalakítva, szeptember hó 9-én szombaton este ünnepélyesen megnyitjuk. — Társaságok részére csinosan berendezett szeparék. Állandó meleg és hideg ételek, saját termései hegyaljai borok a legjutányosabb árban. Megnyitáskor disznótóros estély és elsőrendű cigányzenekar játszik. 4212

Szíves pártfogást kéri

ifj. Ludányi Ferenc és özv. Kohn Leóné, Calea Banatului (Boezkó-u.)

Zseb-Fali-Wecker-ÓRÁK

Tört aranyat lejmagassabb napi áron vesszünk.

Ékszerek, dísz tárgyak

legizlésebbek, legolcsóbbak

Grallert J. és Fianál

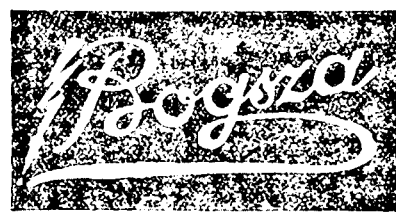
A R A D. 4202

Villanyvilágítást, erőátvitelt szakszerűen s jutányosan készít

Hammer Vilmos

műszerész, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 5-6. Költségvetéssel díjtalanul szívesen szolgálók. 4208

Izzólámpák olcsóbban mint bárhol.



Ésorendű boroshordók

kisebkek és nagyobbak jutányos áron E L A D Ó K

Babuez Lajosnál, Arad, Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 54. sz. 4206

TALPAK.

BOROK, SZANDALOK nagyban elárúsítása. Vizsonteladóknaok óriási árkedvezmény. TAFROF SEBESTYEN-nél, vladuktal azombel.

Telefon No. 74. Telefon No. 74.

Utazók figyelmébe!

Arad—Oradea-mare között állandó autójárat, a nap minden órájában indul

FEIER-GARAGE-tól

300 Lei személyenkint.

Jegyek válthatók Aradon: Feier-garage. Iroda: Bul. Reg. Ferdinand No. 14. Oradea-mare: Cukor-garage. Telefon No. 1601. Utazó közönség kényelmi szempontjából házhöz megy. 3808

RAGYOGÓ FEHÉREK lesznek a fogai, ha Földes-féle MARGIT FOGPASZTAT használ. Egy tubus ára 8.— Lei.

Kapható: dr. Földes gyógyszerárban.

Felhívjuk

a szülők figyelmét, hogy a beiratások alkalmával a diákok kedvezményes áron vásárolhatnak

cipőket

a „Transilvania” cipőgyár r.t.

terakatában,

Arad, Piata Avram Iancu Szabadság-tér 14. 3987

Román fordítások

valamint írásmunkák írógéppelve 4140 elsőrendű munkások által díszítő mellet legolcsóbban:

Bodnár József írógépvállalatnál, a főpostával szemben

Borkövet

minden mennyiségben vesz

RUZSONYI LAJOS

borbizományi és ingatlan forgalmi ügynöksége Sírta (Világos). 1558

AZ IGAZI UTAT!

Hamburg 6, Postafiók 12231

Fr. H. Soltau, betegkezelés

gázt, ellenkező esetben az óraszer

bevitel Szavataok ártalmatlan

Speciális szellemi legényesekben

szülő ajánlatoknál félvezetett

Arad esetében ne engedje magát

speciális szellemi Szerevessell

dehje meg szakköröleg elkészített

struktúra elmaradás esetén ren-

meg a világos szavak. Men-

áttalan tanácsom révén találják

Intézeti ruhák, őszi felöltők, vagy választékban kaphatók:

„PÁRIS” Modellházban.

Nikkelezéseket, bádogos munkákat, ugyszintén vezetéseket ujat es javitasokat legjutanyosabban vállal

Kohn József, Arad,

Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 32.

Apró hirdetések.

Fennivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díjt szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 1 lea.

Vastagabb betűvel 2 lea.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szócig 10 lea.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

MAGAS, BARNA, fiatal elvált asszony oly feltétlen díszkört és barátságát keresi, ki őt jól jövedelmező biztos existenciához juttatná. Megkereséseket „Pró báljuk meg” jellegre kiadókba kérek. 4227

Alkalmazás.

SZAKÁCSNŐ magas fizetéssel felvételt. Cim Wallinger hirdetőjében. 12418

ENGROSSISTA fűszerkereskedő segédke felvételnek. Cim a kiadóban. 4228

PÉNZTÁRNOKNÓT, 16 bizonyítványokkal rendelkezőt keresünk. Kelet hírlap-troda. 12548

MINDENES özönöknek ajánkozik kisebb családnak jobb nő. Cim Kelet hírlap-troda. 12548

NŐI SZABÓSÁGHOZ ügyes fizető-leányok felvételnek Str. Romanului (Zrínyi-utca) 4a) I em. 4211

ÜGYES VARRÓLEÁNY felvételt Wolmuth női szabónál Str. George Baritju (Rákóczi-utca) 29. 4203

AZONNALI BELEPÉSRE 2 megbízható nőtlen molnár segédet keresek. Fizetés megegyezés szerint. Cim Schillingermalom Chisineu (Kisjenő) (Aradmegye). 4204

HÁZTARTÁS vezetésére intelligens leány ajánkozik. Cim Strada Marie Chendi (Kölcsey-utca) 5. 4223

OKL. TANITÓNÓT keres 11 éves leánya I. polgári előkészítéséhez. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Kalmár Ignác intéző Bocsig (Bokszeg) pályaudvar. Állás október 1-én elfoglalható. 4222

Vétel és eladás.

ALIG HASZNÁLT nagyon szép kötött kabát közép termetre, egy 37-es használ, fekete női magas cipő és egy pár 36-os női fekete félcipő eladó. Str. Sft. George (Dezso-utca) 1a Cellár. 300

RÖVID, keresztáros zongora eladó. Megtekinthető Szépművészeti Szalon Ortutay-palota. 12545

LAKÁSBERENDEZÉS és műtárgyak eladók. Cim a kiadóban. 4213

ELADÓ egy amerikai gramofon angol, magyar és román lemezekkel. Omicalaca Templom-utca 45. 4214

KERESZTHUROS gyönyörű hangú, fekete, rövid, modern zongora, fekete és mahagoni pianó, perzsa ebédasztal, szék eladó. Szirmai, Strada Tribunalu (Azeta (Dumitrescu-utca) 14. 11811

FÜSZERÜZLET BERENDEZÉSI TÁRGYAK (puldok és állványok) eladók. Megtekinthető Str. Granicerilor (Török Ignác-utca) 1b) 4201

ELKÖLTÖZÉS MIATT három szoba butor és egy szép hintó eladó Str. Vicenti Babes (Kiss Ernő-utca) 10. sz. 4215

BENZINMOTOR, kukoricadaráló motorhajtással megvételre kerestetik. Cim; Wallinger hirdetőjében. 12418

GYERMEKSZÓBA butort, fehérre megvételre keresek. Cim Wallinger hirdetőjében. 12418

STAR ELITE, PARISI ALBUM stb. ószl divatlapok Kerpelinál. Ugyanott 20.000 kötet könyv évlárban kiadásra kerül. 12698

KOPIRPREST keres megvételre Gazdák Biztosító Rt., Str. Cloaca (Szent László-utca) 15. 4197

BUTOR, Ebédő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegand butorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

MINDENKINEK TÖBBET FIZETŐNK képekért, bronz, márvány és porcellán figuráért, perzsa, aszír, argamant-szönyegért, török kendőkért, antik és modern butorokért, szongorákért, modern és antik dísz tárgyakért, japán vázákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsi régiségért. Szépművészeti Szalon Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Kicszer papirkereskedőnél Str Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, figurákat, vázákat, szobrokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, festményeket, mindenféle ezüst tárgyakat, perzsa és aszír szönyegeket, dísz tárgyakat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bulev. Regina Maria 20, Fischer Eliza-palota.) Alkalmi ajándékok dus bevásárlás forrása. 11691

ÚJ BUTORHITEL! Minden hitelképes egyén beszerezhet ebédő, háló nappali szalon egyes fa- és vasbutorokat, iróasztal és konyhaberendezéseket, divány és matracokat stb. Fizet herenként Lei 1000 után Lei 6. CAROL GARAI magazin és mobilis Calea Banatului (Azeta Sándor-utca) 5. 12031

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebben a kiadóban.

Ingatlan.

ELADÓ ötszobás magánház, három elfoglalható. Villanyal, kerttel. Micalaca Nou (Ujmikalaca) Hatodik-utca 3. szám. 4210

FÜTŐHAZ KÖZELÉBEN 9 háztelek sürgősen eladó. Bővebben Strada Vantului (Szék-utca) 2a) 4218

BÉRBE VENNÉK Aradmegyében nagyobb birtokot. „Gazdálkodó” című levelet Wallinger hirdetője továbbít. 12418

! ÚJ FATELEP!

Előrangú száraz bükk- és cserhasáb tűzifa előnyös árban kapható kicsinyben és vaggontételben bármily mennyiségben a

Lemnarul Hermann si Comp.

cégnél, Calea Sargana (Varjassy Lajos-utca) 68-70. szám. Kívánatra házhoz szállítjuk. 12541

Üzleték.

FÜSZER- ÉS CSEMEGEKERESKEDÉS italméressel Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) teljes berendezéssel, felszereléssel és áruval együtt eladó és azonnal átvehető. Kizárólagos megbízott Bettelheim ügynöki irodája Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. I vagy Városi-kávéház. 4208

Ellátás.

HIVATALNOKNÓT, vagy iskolás leányt felvesz teljes ellátásra urlód. Cim Wallinger hirdetőjében. 12418

TELJES ellátást nyerhet 2-3 iskolás fiú Cim: Wallinger hirdetőjében. 12415

KÉT-HÁROM iskolás gyermeket teljes ellátásra elfogad özv Bartha Istvánné, Strada Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 18. 4221

KITÜNŐ dtetikussal kapható intelligens családnál Bul. Carol I. 18. I. emelet. 4224

TELJES ELLÁTÁST esetleg koszt nélkül keres fiatal urizember. Cim a kiadóhivatalban. 400

Oktatás.

ANGOL, francia kurzusok Szeptember tizenötől Este hatkor. Lyceumban. Ötven Leu GYERMEKKURZUSRA előjegyzés. GERECZ. 3849

Külföldi.

EZERJÓFÓ gyomorelixir, páratlan hatású szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfúvottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy szertár Aradon. 10831

COPYINGOFFICE letrő, sokszorosító, fordító troda, diktáló szoba Schmotzer si Szegefnél. Luther-utca. 3649

IZRAELITA tanítókra, nagy templomban egy férfülés negyedik sorban bal-középen bérbé adó. Bővebben. Hungaria biztosítónál Bohus-palota. 4207

KOVÁCSMESTER kerestetik, ki önállóan dolgozna, jóforgalmu helyen. Ugyanott nagyobb mennyiségű fajalma van eladó. Érdeklődni Juhász Sándor gazdaságtól Ch. lehet. 4209

NAGYOBB műhely, esetleg teljes felszereléssel bérbé adó. Cim Wallinger hirdetőjében. 12418

BÜRGER ALBERT

mechanikai hordógyára, Tg.-Mures : (Marosvásárhely)

Szállít minden mennyiségben erő-, boros-, likőrös hordókat minden mennyiségben 0000 Kívánatra árajánlattal azonnal szolgál. 4220

HUNGÁRIA CIPŐGYÁR cipőáruházát

ujjonnan átalakítva és berendezve a szomszéd házban (volt Bársony-üzlet) helyezte át.

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér 17.)

Iskolacipő, erősek, tartósak és szépek 12548 nagy választékban.

Gyárépület

500 négyzetméter, hasznos térérel, nagy udvarral, BÉRBE-ADÓ, esetleg ELADÓ. Cim: Wallinger hirdetőjében, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 10. 12417

Egy jókarban levő hosszú zongora

4000 Leiért eladó.

Str. Sinagoga (Choria Aron-utca) 1. szám.

Biztosító társaság,

kartelen kívül, mely az összes ágazatokkal foglalkozik, keres Arad és vidéke rézére

vezetéképviselőt.

Ajánlatok „ASSIGURARI” jelige alatt a kiadóba. 12548

Friss dunal hal és burgonya kapható Luttwák cégnél.

Alkalmi vételek!

Gyönyörű bérház 3 szobás, fürdőszobás, üvegfolyosós lakással 180.000 lei, két utcára kapubejárat, 7 szobás modern belvárosi magánház Istállóval, 7 szobás belvárosi magánház parkszerű kerttel, gazdasági udvarral, piactéri emeletes szép bérház 4 szobás modern lakással, 350 ezer lei, három utcára nyíló emeletes sarok-bérház 300.000 lei és több kisebb-nagyobb bér- és magánház. Csakis Szirmai adásvételi irodája által Arad, Str. Tribunalu Axente (Damjanich-utca) 14. Mérsékelt díjazás. Díjtalan felvilágosítás. Levélnél érdeklődésnél válaszlevelet kérünk. 11811

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Utlevelekre vizumot 55.— Letért legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerez